

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
Економічний факультет
Кафедра економічної теорії, менеджменту і адміністрування

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
НАЦІОНАЛЬНА ЕКОНОМІКА
Вибіркова

Освітньо-професійна програма *Менеджмент організацій і адміністрування*

Спеціальність *073 Менеджмент*

Галузь знань *07 Управління та адміністрування*

Рівень вищої освіти *перший (бакалаврський)*

Мова навчання: українська

Розробники: к.е.н., доцент Терлецька Юлія Олегівна

Профайл викладача <http://econom.chnu.edu.ua/kafedry-ekonomichnogo-fakultetu/kafedra-menedzhmentu-ekonomichnoyi-teo/kolektyv-kafedry/terletska-yuliya-olegivna>

Контактний тел. 52-65-51

E-mail: y.terlecka@chnu.edu.ua

Консультації Четвер з 13.00 до 15.00.

1. Анотація дисципліни (призначення навчальної дисципліни).

Програма вивчення вибіркової навчальної дисципліни «Національна економіка» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів спеціальності 073 Менеджмент галузі знань 07 «Управління і адміністрування».

Метою вивчення навчальної дисципліни «Національна економіка» є формування у студентів додаткових компетентностей, що надають такі можливості та переваги на ринку праці як знання основних закономірностей і проблем функціонування та регулювання національних економічних систем різних типів і, у першу чергу, національних економік ринкового та перехідного типу, з особливим акцентом на національній економічній системі України, уміння аналізувати стан і визначати головні напрями соціально-економічного розвитку країни та її державної економічної політики в умовах ринкових відносин.

Досягнення мети забезпечується вивченням теорії та базисних інститутів національної економіки, завдань ефективного використання живої праці, основного капіталу, науково-виробничого потенціалу, оборотного капіталу країни, розвитку демократії, ринкових відносин та входження у світове господарство. В контексті мети завдання дисципліни полягає у розкритті загальних особливостей функціонування національної економічної системи, інституційних чинників та їхніх вплив на специфіку економічного розвитку, функціональну роль держави в управлінні економікою та її інтеграцію у світове господарство. Одним із ключових завдань підготовки студентів є формування у них аналітичного мислення та проведення аналізу стану економіки країни та заходів державної економічної політики щодо нарощування економічного потенціалу країни та стимулювання економічного зростання тощо.

Основними перевагами, які надає вивчення дисципліни «Національна економіка» є поглиблення теоретичних знань, набуття здатності оцінювати господарську систему і передумови становлення і розвитку національної економіки; вміння окреслювати принципи і фактори функціонування, структурні елементи національної економіки; оцінювати економічний потенціал національної економіки політику економічного зростання і розвитку національної економіки, економічне зростання та господарські комплекси національної економіки, а також характеризувати принципи формування господарських комплексів національної економіки, функціональну інфраструктуру національного ринку.

3. Пререквізити. З метою підвищення ефективності засвоєння курсу здобувач вищої освіти має вивчити до початку вивчення курсу «Національна економіка» такі предмети: «Економічна теорія», «Менеджмент», «Теорія організації», «Економіка підприємства», «Підприємництво і бізнес-планування».

4. Результати навчання:

Загальні компетентності:

- ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК5. Знання та розуміння предметної сфери і професійної діяльності.
- ЗК8. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
- ЗК9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК10. Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні.
- ЗК11. Здатність до адаптації та дій у новій ситуації.
- ЗК12. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

Спеціальні компетентності:

СК 2. Здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища.

СК 3. Здатність визначати перспективи розвитку організації.

СК 4. Вміння визначати функціональні області організації та зв'язки між ними.

СК 12. Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, формувати обґрунтовані рішення.

Програмні результати навчання:

ПРН 5. Описувати зміст функціональних сфер діяльності організації.

ПРН 6. Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень.

ПРН 16. Демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним, а також демонструвати розуміння вимог щодо професійної діяльності, зумовлених необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.

5. Опис навчальної дисципліни**5.1. Дидактична карта навчальної дисципліни**

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	Денна форма – год.						Заочна форма – год.					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	ла	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Теоретичні засади становлення та функціонування національної економіки												
Тема 1. Сутнісна характеристика національної економіки	11,6	3,8	3,8	-		8	15,2	1	0,5	-	-	14
Тема 2. Економічні теорії в розвитку національних економік	11,6	3,8	3,8	-		8	15,2	1	0,5	-	-	14
Тема 3. Державність та державне управління економікою	11,4	3,7	3,7	-		7	14,8	1,5	0,5	-	-	13
Тема 4. Основні характеристики потенціалу національної економіки	10,4	3,7	3,7	-		7	14,8	1,5	0,5	-	-	13
Разом за змістовим модулем I	45	15	15	-		30	60	5	2	-	-	54
Змістовий модуль 2. Інститути національної економіки та прикладні аспекти розвитку національного господарства												
Тема 1. Інституційні чинники розвитку національної економіки	11,6	3,8	3,8	-		8	15,7	1,5	0,5	-	-	13
Тема 2. Політика економічного зростання в національній економіці	11,4	3,7	3,7	-		8	15,7	1,5	0,5	-	-	13
Тема 3. Структурна перебудова національної економіки	11,4	3,7	3,7	-		7	14,3	1	0,5	-	-	13

Тема 4. Інституціональні форми інтеграції у світове господарство	11,6	3,8	3,8	-		7	14,3	1	0,5	-	-	13
Разом за змістовим модулем 2	45	15	15	-		30	60	5	2	-	-	52
Усього годин	120	30	30	-		60	120	10	4	-	-	106
Підсумкова форма	залік											

5.2. Зміст завдань для самостійної роботи

№ з/п	Назва теми
1	Політична та економічна орієнтація України.
2	Забезпечення економічної рівноваги та збалансованості.
3	Формування промислової політики.
4	Економічні реалії в Україні як результат проведення реформ.
5	Основні шляхи подолання кризових явищ в економіці.
6	Ринкові можливості української економіки.
7	Моделювання економічного зростання: світовий досвід та економічна практика.
8	Інноваційна стратегія економічного розвитку України.
9	Індустріальне та інноваційне економічне зростання: порівняльна характеристика.
10	Умови та перспективи інтеграції України в Євросоюз.

5.3. Тематика індивідуальних завдань

1. Ринкова трансформація в Україні: здобутки, труднощі, уроки.
2. Нова модель економічного розвитку України (у контексті глобалізації).
3. Модернізація економіки України в умовах глобалізації.
4. Природно-ресурсний потенціал економічного зростання в Україні.
5. Промисловий комплекс України в системі міжнародного поділу праці.
6. Україна в міжнародних аграрних відносинах: торговельний аспект.
7. Перспективи розвитку України як транзитної держави.
8. Вектори інтеграції України у світове господарство.
9. Місце України на світовому ринку товарів і послуг.
10. Участь України в міжнародних інвестиційних процесах.
11. Позиції України на міжнародному ринку технологій.
12. Сучасна трансформація світового фінансового середовища.
13. Основні напрями взаємодії України зі світовими фінансовими ринками.
14. Валютна інтеграція в умовах фінансової глобалізації: реалії та перспективи України.
15. Економічне співробітництво України з Європейським Союзом.
16. Україна і Співдружність незалежних держав (СНД).
17. Україна в чорноморській економічній інтеграції.
18. Економічне співробітництво між Україною і США: невикористаний потенціал.

19. Україна – Латинська Америка: економічна взаємодія.
20. Світогосподарські зв'язки України з країнами Азійсько-Тихоокеанського регіону.
21. Африканський вектор зовнішньоекономічної політики України.
22. Українська економіка: стан і перспективи.
23. Передумови та перспективи участі України в міжнародних ринках.
24. Галузева взаємодія економіки України зі світовим господарством.
25. Геостратегічне становище української економіки.
26. Зарубіжний досвід економічних перетворень.
27. Співпраця України з міжнародними економічними організаціями.
28. Економіка України: стан, перспективи та шляхи розвитку.
29. Інноваційна економіка – стратегічна мета розвитку держави.
30. Перспективи співпраці України з міжнародними фінансовими організаціями.

6. Освітні технології, методи навчання і викладання навчальної дисципліни

Під час навчальних занять використовуються традиційні та інтерактивні методи навчання:

- Метод 1 – лекція-візуалізація;
- Метод 4 – семінар-дискусія;
- Метод 5 – семінар-діалог;
- Метод 6 – виконання індивідуальних науково-дослідних завдань;
- Метод 7 – аналіз і рішення ситуативних професійних завдань;
- Метод 8 – робота з тестами;
- Метод 9 – робота в групах;
- Метод 10 – проектна діяльність з використанням мультимедіа;
- Метод 11 – ділові ігри;
- Метод 12 – дистанційне навчання з використанням відповідних онлайн-платформ.

7. Контроль та оцінювання результатів навчальних досягнень студентів з навчальної дисципліни

Види та форми контролю. Формами поточного контролю є усна чи письмова (тестування, експрес-опитування, рольовий тренінг, аналіз виробничих ситуацій, індивідуальні завдання) відповідь студента та ін. Формою підсумкового контролю є залік.

Політика щодо визнання результатів здобутих шляхом неформальної освіти: Відповідно до «Положення про взаємодію формальної та неформальної освіти, визнання результатів навчання (здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти, в системі формальної освіти) у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича (протокол No109 від 28 березня 2022 року) (<https://www.chnu.edu.ua/media/3aykf41y/polozhennia-pro-vzaiemodiiu-formalnoi-ta-neformalnoi-osvity.pdf>) допускається зарахування практичних занять, навчальних елементів та отримання додаткових балів (додатково 10 балів до підсумкової оцінки) при наявності сертифіката (свідоцтва, тощо) отриманого здобувачем у неформальній освіті (курси, тренінги) з вивчення тем охоплених змістовим наповнення курсу.

Засоби оцінювання та демонстрування результатів навчання можуть бути:

- МО 1. фронтальне опитування;
- МО 2. індивідуальне опитування;
- МО 3. презентація результатів виконання індивідуальних завдань (творчих, розрахункових, аналітичних);

- МО 6. ділові ігри;
- МО 7. реферати;
- МО 8. есе;
- МО 10. розв'язування практичних ситуацій;
- МО 11. тестування;
- МО 12. тематичні контрольні роботи;
- МО 13. модульні контрольні роботи;
- МО 14. підсумковий контроль – залік.

Оцінка передбачає такі знання та вміння:

Оцінка	Знання	Уміння
А (90-100 балів) зараховано	<p>Здобувач має всебічні і глибокі знання навчального матеріалу за програмою дисципліни.</p> <p>Засвоїв базові категорії, механізм дії законів, закономірностей, принципів формування потенціалу підприємства та його оцінки.</p> <p>Досконало знає основну літературу, а також вказівки, положення, нормативні матеріали.</p> <p>Ознайомився з додатковою літературою, рекомендованою програмою.</p> <p>Освоїв комплексне, просторове сприйняття економіки, особливості механізму формування потенціалу підприємства; закономірності та принципи його функціонування.</p>	<p>Здобувач вміє вільно виконувати практичні завдання, передбачені програмою.</p> <p>Вміє використовувати довідники, довідкову літературу, грамотно викладати програмний матеріал.</p> <p>Дає вичерпні, повні, грамотні відповіді на програмні запитання.</p> <p>Демонструє навички творчого мислення, систематизує одержану інформацію та вміє її узагальнювати, а також чітко формулює власні теоретичні висновки та практичні пропозиції.</p>
В (80-89 балів) С (70-79 бал) зараховано	<p>Здобувач показав повні знання навчального матеріалу за програмою курсу, здатний до їх поповнення і оновлення в процесі подальшого навчання і професійної діяльності.</p> <p>Засвоїв механізм дії законів, закономірностей, принципів формування потенціалу підприємства та його оцінки. Опрацював основну літературу, рекомендовану програмою, а також вказівки, рекомендації, положення та інші програмні матеріали.</p>	<p>Здобувач успішно виконав передбачені програмою практичні завдання без істотних зауважень.</p> <p>Вміє використовувати на практиці програмні знання, вирішувати проблеми, орієнтуючись на економічні перспективи та виходячи з аналітичної оцінки економічних реалій.</p>
Д (60-69 бали) Е (50-59 балів) зараховано	<p>Здобувач має знання лише основного навчального матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання і наступної роботи за спеціальністю.</p> <p>Ознайомлений з основною літературою, рекомендованою програмою.</p> <p>Допускає помилки у відповідях на теоретичні запитання дисципліни і при виконанні практичних завдань, але володіє необхідними знаннями для виправлення помилок під керівництвом викладача.</p>	<p>Здобувач виконує практичні завдання в межах програмних вимог.</p> <p>Допускає неточності і помилки при розв'язанні виробничих ситуацій.</p> <p>Не володіє навичками системного обґрунтування запропонованих рішень. Виявляє труднощі при застосуванні знань на практиці.</p>

Фх (35-59 балів) (не за- раховано) Ф (1-34 бали) не зарахо- вано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	<p>Здобувач не володіє системою знань навчального матеріалу дисципліни. Допускає грубі помилки у відповідях. Має недостатні знання для самостійного оволодіння програмним матеріалом без додаткової підготовки.</p>	<p>Здобувач не вміє вирішувати передбачені програмою практичні завдання або допускає принципові помилки у їх виконанні. Демонструє невміння орієнтуватися в основній літературі і нормативних матеріалах.</p>
---	---	---

8. Рекомендована література

Основна

1. Гринів Л.С., Кічурчак М.В. Національна економіка: навч. посібник для ВНЗ. Львів: Магнолія-2016, 2019. 464 с.
2. Заблоцький Б.Ф. Національна економіка: підручник Львів: Новий світ2009,2019.582 с.
3. Ковтун О. І. Національна економіка: навчальний посібник. Львів: «Новий Світ 2000», 2013. 170 с.
4. Ковтун О.І., Башнянин Г.І., Шевчук В.О. Інтеграція економіки України в глобальне господарство: проблеми та перспективи. Український науковий журнал «Економіст», № 2 (364), 2017. С.11-19 .
5. Ковтун О. І., Куцик П.О., Башнянин Г.І. Глобальна економіка: підручник. Львів : Видавництво ЛКА, 2018. 704 с.
6. Куцик П.О. Національна економіка: принципи становлення, функціонування, регулювання та розвитку. Частина 2 / Куцик П. О., Ковтун О. І. Башнянин Г. І. Львів : Растр – 7, 2017. 400 с.
7. Національна економіка: підручник для ВНЗ / за заг. ред. Круша П.В. К.: Каравела, 2018. 416 с.

Додаткова

1. Геоекономіка та глобальні стратегії українського бізнесу (антикризовий аспект): Навч. посібн.[Електронний ресурс] / За наук. ред. Рокочої В.В., Одягайло Б.М., Терехова В.І. К.: Університет економіки та права «КРОК», 2017. 352 с.
2. Глуха Г.Я. Національна економіка: фактори зростання: монографія. Дніпропетровськ: Дніпропетровський університет імені Альфреда Нобеля, 2014. 312 с
3. Грущинська Н.М. Міжнародна спеціалізація національної економіки в умовах глобальної конкуренції/ монографія. 2018 р. 430 с.
4. Старостенко Г.Г. Онишко С.В., Поснова Т. В. Національна економіка: навч. посібник. К. : Ліра-К 2016. 432 с.
5. Кузьмін О.Є. Національна економіка: підручник для студ. вищ. навч. закл. Л.: Видавництво Львівської політехніки, 2017. 308 с.

9. Інформаційні ресурси

1. База статистичних даних ЮНКТАД. URL : <http://unctadstat.unctad.org/>
2. База даних «Законодавство України». URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws>.
3. Електронний ресурс «Фінансовий портал». URL: <http://index.minfin.com.ua/index/gdp/>
4. Закони України (чинне законодавство на 01.09.2019). URL: <http://zakon.rada.gov.ua>.
5. Офіційний веб-сайт Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/> .
6. UNCTADSTAT. URL: <http://unctadstat.unctad.org/TableViewer/tableView.aspx>.
7. Стратегія сталого розвитку «Україна – 2020». URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/5/2015#n10>.

8. Угода про асоціацію між Україною та ЄС і його державами-членами. URL: http://www.kmu.gov.ua/docs/Agreement/AA_Body_text.pdf.
9. Україна в глобальних рейтингах. URL: <http://www.pravda.com.ua/cdn/graphics/rating/index.html>
10. Урядовий портал. Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України. URL: <http://www.kmu.gov.ua/>.